

TREMINTINYS

LIETUVOS POLITINIŲ KALINIŲ IR TREMTINIŲ SAJUNGOS LEIDINYS

Eina nuo 1988 m. spalio 28 d.

Nr. 16 (121)

1994 m. liepa

Tikslas - budėti Valstybės sargyboje

Korespondentas Edmundas Simanaitis kalbėjosi su LPKTS prezidentu Baliu Gajausku

Daugelis Sajungos narių sunerimė ir norėtū žinoti, ar po LPKTS paskelbtimo politinė organizacija keistis santykiai su kitomis organizacijomis, ar nepablogės socialinė rūpyba, pavyzdžiu, lengvatinis vaistų gavimas?

Manau, kad visiškai nesikeis. Ką valstybė skiria, tą ir toliau skiria, nepriklausomai nuo narystės vienoje ar kitaip je politinės organizacijoje. Vaistai bus išduodami, ateikus teisai atstatymo pažymėjimą. Tačiau tuos vaistus, kuriuos gauna ar nuperka mūsų organizaciją, dalyvime patys, nes tai mūsų organizacijos reikalas.

Ar bus išduodami naują nario pažymėjimą, ar galios tie patys?

Šio klausimo dar nesvarstėme. Manau, kad paliks tie patys, nera jokio reikalo juos keisti.

Ar Sajungos programoje bus skirtibų palyginus su kitų politinių dešiniųjų partijų programomis?

Galbūt svarbiausias skirtumas tarp mūsų organizacijos ir dešiniųjų politinių

partijų yra tas, kad mūsų požiūris į Valstybę platesnis negu partijos. Nuo 1940m. mes visą laiką kovoome už Lietuvos valstybę, o ne už partiją. Atkūrus Valstybę, tebegresiai išorinių jėgų pavoju. Tos jėgos veikia ir viešai, ir slaptai. Mūsų tikslas - budėti Valstybės sargyboje, ginti Valstybės interesus, rūpintis ja, o ne kokia ideologija. Pastebėjau, kad partijos priėmiant rūpinasi savo, o ne Valstybės reikalais.

Pakeitus statusą, netšvengsime skaidymosi ir narių nubyrėjimo. Ar tai nepakenks organizacijai?

Manau, kad nesiskaidome, nes statistinių duomenų, kiek yra sajungos narių, priklausantį kitoms partijoms, neturime. Dalis žmonių išės, pasilikdami kitose partijose. Tai negera. Bet yra ir kita pusė. Kai žmonės ir vienoj, ir kitoj organizacijoje, tai neaišku, kam jie atstovauja - ar mūsų, ar kokių kitai organizacijai. Nežinai, kuo gali pasitikėti. Įvedus tvarką, bus aišku, kur ir kam dirba kuris nors žmogus. Be to, tokis alšumas bus naudingas ir kitoms

organizacijoms.

Ar nemanote, kad iš Sajungos išės aktyviausia jos dalis?

Nemanau, kad taip bus. Gal ta dalis aktyviausia konferencijose, pasitarimuose, bet ne darbe. Tokiems išėjus, mes nieko neprarasime.

Su kuo ketinate jungtis į koaliciją Seime ar kitaip bendradarblauti?

Mes už vienybę. Geriausias atvejis - bendras blokas, kurio sulipdyti nepavyko, bet ne dėl mūsų organizacijos kaltės. Eildami į koaliciją su demokratais ir krikščionių demokratais, mes padarēme daugiau nuolaidų dėl vienybės negu kiti. Koalicija prieš kairiųjų jėgas - pats geriausias atvejis. Bet ne nuo mūsų tai priklausys. Mes esame lankstesni už kitus. Neslypkstame ir nesivaržome né su viena dešiniųjų politinė organizacija. Neturime tuščią politinį ambicijų. Jei kitos organizacijos bus lankstesnės, mes palauksime vienybę.

Ar "Tremtinys", iki šiol buvęs visų politinių kalinių ir tremtinių fo-

rumu, netaps partinu laikraščiu?

Niekas nesikeis. Liks koks buvo. Net ir mūsų organizacija - kaip buvo politinė, taip ir lieka. Ir veikla nesikeis. Įstatuose nubrauktas vienintelis žodis - "visuomeninė".

Kopalinkėtumėte kaip Sajungos prezidentas jos nariams?

Linkėčiau mūsų Sajungos nariams, priklausantiesiems kitoms partijoms, jei tik jų nevaržo koks labai griežtas partinis įstatikinimas, pasirinkti mūsų organizaciją, kadangi čia plačiausi kultūrinės, socialinės ir kitų sričių veiklos barai.

Ar Sajungos statuso pakeitimas ir jo pasekmės buvo aptartos su kitomis dešiniostomių jėgomis, su Seimo Opozicijos vadovu prof. V.Landsbergiu?

Šis klausimas nebuvo aptarinėamas ir nebuvo diskutuojamas. Tai mūsų vidaus reikalus. Be to, gal profesorius to ir nenurodo.

Ačiū už pokalbi!

Praeitis nenubraukiamą, o dabartį renkamės

Laikraščio korespondentas Edmundas Simanaitis kalbėjosi su Seimo Tėvynės Sajungos- konservatorių frakcijos nare Elvyra Kunevičiene

LPKTS pakeitė statusą ir tapo politinė organizacija. Kaip vertinate šį pasikeitimą?

Politinių organizacijų yra daug. Lietuva tik stiprėtų, jei jų būtų mažiau. Mums, politiniams kaliniams ir tremtiniams, nera lengva pasirinkti politinės veiklos barą. Bet svarbiausias klausimas ne šis, o kitas - tai mūsų praeities įgaliojimai ir dabarties pasirinkimai. Šias dvi sąvokas reikia skirti. Praeities mes nepasirinkome. Gal iš dalies pasirinkome, jei ne mes, tai mūsų tėvai - pasitraukti iš užsienių arba laukti represijų, o gal ir mirties Lietuvoje. Kurie nepasitraukė, tapo okupacijos ir genocido aukomis. Nuo praeities nepabėgsi. Kai būrėsi politinių kalinių ir tremtinių bendrija, visi iš jų atėjoje, vienijami bendros praeities. Ir Valstybės atkūrimo ėmėmės remdamiesi praeities patirtimi. Neatsitiktinai tarp žuvusiųjų Sausio 13-ąją daugiausia politinių kalinių ir tremtinių vaikų. Turime lyg ir suformuotą mūsų gyvenimo modelį. O dabar naujas išbandymas-turime pasirinkti, kokiaje organizacijoje liksiame.

Kokie pasirinkimo sunkumai?

Matote, daug mūsų žmonių jau seniai priklauso ar Tautininkų, ar Krikščionių demokratų, ar Konservatorių, ar kitoms partijoms. Aš pati esu Tėvynės Sajungos ir jos valdybos narė. Tai visiškai netrukdomi mums, dirbant partijose, atstovauti politinių kalinių ir tremtinių interesams. O dabar reikia apsisprendi, ar turime sugrįžti į politinių kalinių ir tremtinių sąjungą, iš kurios niekada nebuvome išeję.

Koks Jūsų apsisprendimas?

Tėvynės Sajungos aš nepaliksiu, nes ji visų perspektyviausia partija, jos programa geriausiai atspindi krašto tradicijas, aiškiausiai mato dabartinę ūkio būklę ir jo plėtotę. Šią partiją reikia stiprinti, kad ji galėtų paai-

valdžią ir kad jau niekad nebegrįžtu jokie socializmai, jokie komunizmai.

O kokie bus Jūsų santykiai su pasikeitusia LPKTS?

Argi, būdama konservatorių partijos narė, jau nebebūsiu tremtinė? Tos sunkios ir skaudžios praeities išmanės niekas neatims, nes aš ten išvargau ištisus dvidešimt metų. Kaip bendrausim su kitaikis likimo broliais ir seserimis? Graži tradicija mežgasi Vilniaus bendrijoje. Jos taryba kviečiasi pas save visų dešiniųjų partijų jėgas ir teiraujasi, kaip mes atstovaujame politinių kalinių ir tremtinių interesams. Atsiškaitome. Ir ne tik jėms, o ir visiems rinkėjams. Kuriant Lietuvos ateitį, kitaip negalima.

Kokios statusą pakeitustos LPKTS galimybės bendradarblauti su kitomis dešiniostomis politinėmis jėgomis?

Tokių galimybių yra, bet joje turėtų likti visi norintys politinių kalinių ir tremtinių. Niekam nera suteikta teisė pašalinti iš Sajungos narius, niekuo neprasižengusius ir nepageidaujančius išeiti.

Ar tokiu atveju nepasijusite sedinti ant dviejų kėdžių?

Dvi kėdės? Jos atsiranda tik tada, kai šildo, kai yra asmeninės naudos. Tai biurokratų kėdės. O man tenka dirbti dviejuose organizacijomis. Jokios asmeninės naudos - tik dviguba atsakomybė į darbas, darbas. Štai rengiamės teisingumo referendumui. Turime apginti Lietuvos žmonių interesus, sakysim, sugrąžinti jėms valdžios nusavintas santaupas ir lėšas. Turime ir politinių kalinių bei tremtinių reikalų nepamiršti. Čia anaiptol ne dvigubos kėdės, o dvigubi įpareigojimai.

Linkiu Jums sekmės. Ačiū už pokalbi!

Lietuvos atsargos karininkų sąjungos reikalų

"Tremtinyje" Nr.11(116) E.Simanaitis parengė įdomų straipsnį apie kariuomenės ir visuomenės dieną.

Dabartinės Lietuvos valdžios požiūris į buvusius partizanų karininkus nei mūsų, nei jūsų nestebina, nes dauguma jų vis dar žiuri per raudono stiklo akinius.

Mane ir daugelį mūsų nustebino ši mintis: "LAKS turėtų ryžtingai atmetti sovietmečio partinius prietarus ir priimti į savo gretas visus išlikusius partizanų karininkus". Pažvelgęs į 1993m. "Kardo" 4 numerį (p.25), matau sovietinį gen.Praną Petronį, parašius "Didžiųjų Tėvynės karą". Zinoma, jo tėvynė - ne Lietuva! Tas LAKS narys 1941m. birželio 23d. (turėjęs dar tik kapitoną laipsnį) vedė mūsų karius į rytus ginti rusų imperijos. Su 16-divizija grįžo į Lietuvą papulkiniukis, o jau 1958m. buvo pakeltas art. gen.majoru. Į kompartiją išstojo 1943m. Kiek dar be jo toje LAKS yra buvusių komisarų ir raudonarmiečių, kurie padėjo tremti lietuvius į Sibirą, prisidėjo prie partizanų žudymo ar juodojo birželio 22-26d. žmonių kankinimo? Tikime, kad LPKTS vadovybė jau yra ištyrusi minėtą padėtį ir LAKS tokiai narių nėra, nors kai kuriai tos sąjungos narių laikysena ir tautybė kelia abejonių.

Minėtoji organizacija tik tada galėtų save vadinti Lietuvos atsargos karininkų sąjunga, jei visi jos nariai priimtų Lietuvos kario priesaiką: "Aš karys, Lietuvos Respublikos gynėjas, prisiekiu ir pasižadu ginti Lietuvą nuo išorinių ir vidujinių priešų, nesigailėdamas savo turto nei pavojaus gyvybei". Kitu atveju šis konglomeratas neturi teisės vadintis Sajunga, o gali laikyti save tik ex. raudonos armijos karių vienetu ir kaip toks Lietuvos karių neturi būti toleruojamas.

Nesuprantama, kodėl LPKTS partizanai karininkai nori būti priimami į dabartinę LAKS?

Ne jūs, bet visokie ex.sovietai turėtų prašytis būti priimami į Jūsų tarpu, žinoma, jei jie būtų to verti.

V.L.Matys, LPKT atstovas Australijoje

1994m. liepa

IŠ SEIMO IR VYRIAUSYBĖS RŪMŲ

Parengė Edmundas SIMANAITIS

Trumpai apie įvykius

- Seimo narys A.Endriukaitis liepos 19d. paskelbė pareiškimą, kuriuo teigiamas, kad Seimo pirmo mininko pavaduotojai "J.Bernatonis ir A.Sakalas nesugeba ir nenori laikytis Seimo statuto reikalavimo dėl dienotvarkės, remdamiesi savo asmeniniais interesais palaikti ar nepalaikyti, nutrauktis ar tėsti atitinkamo klausimo nagrinėjimą. Jų darbo principas remiasi dvierimais: negirdeti priekaištū ir remtis daugumos basliu-ką noriu, tą ir darau". Seimo nario nuomone, iš "šios Seimo terpės" po visą Lietuvą sklinda netvarkos, savavalavimo, "kolchozinės demokratijos" virusas.
- Seimo narys J.Listavičius pateikė Premjerui A.Sleževičiui ir Lietuvos archyvų generaliniam direktoriui G.Ilgūnui paklausimą, kuriuo prašoma informuoti, kaip vyksta ypatingos reikšmės archyvų aprašymas, inventorizavimas bei įmonių organizacijų ir įstaigų buvusių l-ųjų skyrių archyvų perdavimas- priėmimas.
- Seimo nariai B.Genzelis (LDDP) ir N.Medvedevas (LSDP) liepos 20d. surengė spaudos konferenciją, Parlamentarai pasidalijo įspūdžiais iš kelionės po Kiniją LR prezidento svitoje. "Visi dabartiniai Kinijos vadovai yra sėdėję kalėjime, buvę represuoti. Lietuvoje represuotieji tuo jau pat stengiasi suvesti sąskaitas su tuo, kuris jų represavo. Kinai taip nesiengla. Jie nesistengia išaiškinti kaltunenori kelti aistrą",- kalbėjo B.Genzelis. Tai galima suprasti kaip netiesioginį raginimą pamiršti raslanų piktadarystes. Bet pasakodarnas apie ryžtingą rekečio nuslopinimą Kinijoje, B.Genzelis pareiškė, kad "Lietuvos teisinių represijų rekečio neveiksime.. Teismai teisla ne nusikaltēlius (prisiminkime "Centurionio" bylą). Tai tyčiojimas iš teisingumo".

Seimo narė N.Medvedevas sudomino kinų sprendimas dėl rekečio, kuris émė slauteti laisvoose ekonominé zonoje. "Mes keletą tūkstančių reketininkų sušaudėme, ir reikalai susitvarkė",-paaiškino šeimininkai. Na, o kaip žmogaus teisés? "Didžiausia žmogaus teisė- i gyvybę ir sveikatą. Žmonės, kurie késinasi į žmogaus gyvybę ir sveikatą, yra už įstatymo ribų",- pasakojo kinų kolegos.

Mūsų laikraščio korespondentas paklausė abiejų Seimo narių, ar jie nejaučia moralinės pareigos pasūlyti Seimui imtis ryžtingų priemonių rekečui pažaboti? N.Medvedevas atsakė, kad "dėl rekečio greitai nieko nesugalvost, bet rudenį imsimės priemonių prieš rekečą". Taigi mažiausiai pusmetį reketininkai gali darbuotis iš peties ir nesijaudinti.

■ Seimo narys A.Rudys (LSDP) liepos 19d. spaudos konferencijoje kalbėjo, kad "šalis, kuri rūpinasi savo ekonominiu savarankiškumu, šiek tiek balansuoja, kad jokia kita valstybė neigytų per didelęs ekonominės įtakos, ir labai atidžiai stebi, kaip klostosi santykiai tarp įvairių šalių kapitalo įsteigėlių. Lietuvos, kiek išsižiškinau, niekas nežino, kokios užsienio kapitalo proporcijos". Parlamentaro nuomone, "rusiško kapitalo yra daugliausia", ir tai kelia ne mažesnį pavoju Valstybei negu karinio tranzito įteisinimas.

Sajūdis ir kai kurios dešiniosios politinės organizacijos atkreipė visuomenės dėmesį į ši pavoju dar 1992m.

■ Estija atlaikė kaimyno milžino spaudimą. Rusija buvo sustabdžiusi okupacinės kariuomenės išvedimą dėl to, kad estai "skriaudžia" kolonistus rusus. Pāsaulio spauda dažnai ragino estus būti "demokratiškiems", beveik neužsimindama apie pamatinę tautos teisę- gyvuoti ir būti šeimininkė savo etninėse žemėse. Pagaliau Estijos ir Rusijos prezidentai pasiraše sutarti: Rusija išves savo kariuomenę iki rugpjūčio 3d, o Estija čia pasilikusius Rusijos karius pensininkus traktuos kaip savo piliečius. Vieni apžvalgininkai šį sandėrį vertina kaip neišvengiamą kompromisą, kitiai- kaip abiejų šalių pergalę.

■ "Caritas" tapo gryna bažnytinė organizacija. Taip nuspindė karitiečių suvažiavimas. JE vyskupas S.Tarnkevičius pasakė, kad "Caritas" gyvena kūdikystės amžiu-dar penkerius teturi, tai vaiko rūbai dažnai keličiami! Šios organizacijos generalinė direktores išrinkta Albina Pajarskaitė. Organizacija veiks savarankiškai savo vyskupo priklausomybėje.

■ Opozicijos vadovas prof.V.Landsbergis liepos 25d. spaudos konferencijoje išreiškė įsitikinimą, kad žmonės supranta, kuri link veda LDDP ekonominę politiką, todėl balsuos už referendumu pateikiama įstatymą. "Jeigu LDDP suvokia savo atsakomybę šaliai, tai laimėjus referendumui, ji iš tikrųjų nebėturi mandato toliau valdyti. Nepasitikėjimo mandatas būtų akivaizdus ir Seimui, kuris galėjo priimti referendumu teikiamo įstatymo paketą, tačiau nepriėmė. Jeigu žmonės priima tai, ką atmata Seimas, vadinas, Seimas neatstovauja žmonėms".

Valdžia stokoja įžvalgumo ir atsakomybės

"Nepaisant daugkartinių opozicijos nuostatų išdėstymo ir aiškinimo, kodėl pasiskome prieš karinio tranzito sutartį, iš valdžios pusės matome tebesitęsiantį žmonių klaidinimą..."

Dar kartą tenka pabrėžti, kad niekas, išskyrus pačią valdžią, nekalba apie "blokadą", arba kad Lietuvai nepageidaujamas joks "Rusijos tranzitas" apskritai. Tai propagandiniai liekai. Dėl civilinio tranzito iš principio seniai susitarta, tik tvarkos nėra. Kariniai kroviniai tevažiuoja, jei labai reikia, pagal Lietuvos leidimus. Mes esame prieš sutartį dėl Rusijos karinio tranzito į Kaliningradą, kuri numato, kaip informavo Prezidentas, lig šiol nežinomą Lietuvos atsakomybę už galimas nežinia kieno provokacijas. Nesunku numatyti, kokie bejegiški būtų Lietuvos protestai ir reikalavimai Rusijos atsakomybės, ir kaip užgultų Lietuvą kitos pusės priekaištai bei reikalavimai vykdyti prisiūtus Lietuvos atsakomybės įsipareigojimus. Valdžios optimizmas, neva dabartinės Rusijos politiką įtakojančios jėgos esą visai kitokios, negu 1940 metais, nerodo nei įžvalgumo, nei atsakomybės už valstybės likimą",- rašo Seimo Opozicijos vadovas prof. V.Landsbergis liepos 19d. pareiškime.

Terorizuojami GTC Centro darbuotojai

Dvidešimt vienas Seimo narys pasiraše pareiškimą Premjerui A.Sleževičiui "Dėl Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centro darbuotojų terorizavimo". Dokumente rašoma, kad prieš politinių kalinių, tremtinių ir kitų rezistentų organizacijų narių valią paskirtas Centro vadovu V.Skuodis "pradėjo savaip šeimininkauti. Centro darbuotojų darbo ir atlyginimo klausimai buvo "pamiršti". Nesugebėjimas tvarkytis buvo pakeistas darbuotojų terorizavimu. Centro darbuotojams nuo 1994m. gegužės 1d. ir atlyginimai, ir pensijos buvo nutrauktai mokėti". Jų gaunamas atlyginimas ir pensija yra "vienintelis jų bei jų šeimai ar artimų pragyvenimo šaltinis". Tarp Centro darbuotojų yra penketas sunkiai sergančių ar kuriems padarytos operacijos. Jiems reikalingas "papildomas maitinimas ir vaistai". Vien iš atlyginimo gyvena ir išlaiko savo šeimas 13 darbuotojų, iš pensijos ir atlyginimo- taip pat 13 darbuotojų.

"Reiškiame dideli susirūpinimą Vyriausybės aklumu V.Skuodžio veiksmams, abejingumu ir kurtumu aktualiausiemis Centro darbuotojų klausimams. Sunku surasti žodžių, kaip vertinti teisinius ar moralinius argumentus sudarytoje bado situacijoje",-rašo parlamentarai, tikėdamiesi, kad Premjeras asmeniškai imsis tvarkyti ši išskaudėjusi reikalą.

Mes budime KGB rūmuose

Domėjausi, kokių organizacijų, partijų atstovai ateina padėti politiniams kaliniams ir tremtiniams budėti KGB archyvuose. Ogis dāugelis Vilniaus miesto gyventojų, visokio luomo ir išsilavinimo čia lankosi. Sekmadieniais - meninių kolektyvų koncertai, vaidinimai, deputatai užsuka pasikalbėti. Budėtojai suvažiuoja iš visos Lietuvos ir net (buve politikaliniai) iš Latvijos, Estijos ir Vokietijos. Labai daug lankosi lietuvių iš Amerikos, Anglijos, Kanados, domisi mūsų rūpesčiu, klausia apie V.Skuodą. Esame pasirengę budėti, kiek reikės. Budėtojai sako: "Mus iš čia LDDP gali išnešti tik negyvus. Mūsų krauju rašytų dokumentų neleisime liesti Skuodžiui. Turi būti paskirtas doras, sažiningas žmogus, istorikas, tokius ir siūlome". Istorija turi būti tokia, kokia buvo, ir sunaikinti ar užtušuoti praeiti- nusikaltimas prieš mūsų vaikus ir ateitį. Patarčiau V.Skuodžiui atsisakyti šio posto, taip bus geriau visiems.

Gediminas KATINAS

Tauragė

Būkime reiklūs ir vieningi

Negalime tvirtinti, kad lageriuose ir tremtyje nė vieno iš mūsų nebubo KGB užverbuoto, bet įtarinėjai ir apkalbos, ypač dabar platinamos tarp politinių kalinių ir tremtinių, yra laikai naudingos tiems, kurie bijo mūsų vienybės.

Kiekvieną įtarimą ar išgirstą gandą turime pirmiau ištirti, paremti faktais, o tik tada daryti išvadas. Mūsų organizacijoje neturi vadovauti buvę KPSS nariai ir KGB pataikūnai. Be reikia įsitikinti, ar mūsų vadovaujančiuose postuose nesedi gobšuoliai, garbėtroškos ir tinginiai. Tokius turėtume tai pat pašalinti.

Kęstutis LAKICKAS

!!!!!! ATSILIEPKITE!!!!!!

↳ Leonas TARASEVIČIUS, Mato, 1939m. baigė Karo mokyklą, tarnavo Marijampolėje, 9-a įmėje pėstininkų pulke, 1940m. Ukmergėje, 1941m. -Trakuose. Antrą kartą užėjus rusams, mokytojavo Vilniaus kr. Dieveniškių mokykloje. 1945m. gegužės mén. atvažiavo į Vilnių ir dinga. Apie jo likimą ką nors žinančių ieško Ona TARASEVIČIUTĖ JANUŠAUSKIENĖ, V.Krėvės pl. 3-90, Kaunas, tel. 703886 arba IRODALEVIČIENĖ, tel. 224368.

Matilda LAIMONTAVIČIUTĖ.

↳ g. apie 1918-1921m. Baltimorėje. Jos tėvai: Kazys Laimontavičius ir Petronė Rugienė-Laimontavičienė- emigrantai iš Lietuvos. Matildos Laimontavičiūtės (ištékėjusios pavardė nežinoma) ieško pusserė, Petronės brolio Juozo Rugienė duktė, Joana RUGIENIŪTĖ-ANSKAITIENĖ. Rašykite "Tremtinio" redakcijai.

Broniaus SKARDŽIAUS ir kitų rašančiųjų apie Svédas kraštą, prašo atsiliepti Vytautas VALUNTA, Plokščiai, 4478 Šakų raj.

1946m. kovo 18d. Garliavos valsč., Ražiškių k., Štuopiu sodyboje prie Jiesios upės, slėptuvėje po klojimui žuvo 3 partizanai: Benediktas Juodsnukis-Žvandas, Antanas Rakauskas-Vljkolis, (abu iš Pavytės k.) ir partizanas, slapyvardžiu Perkūnas (pavardė nežinoma), 1945m. buvęs stribu A.Panemunėje.

Gal žinote, kokia partizano Perkūno pavardė, iš kur kilęs ir t.t. Rašykite: LPKTS, Laivavės al. 39, 3000 Kaunas arba LPKTS Garliavos skyriui, Vytauto 62, Garliava.

Kapitonas Vincentas RAUBA, kilęs nuo Suvalkijos ir vedęs Eleną Frīcaitę, ir Vladas KATUKOVAS, g. 1919 ar 1920m. Petrapilyje, vėliau gyvenęs Kaune, Donelaičio 10. 1946 ar 1948m. buvo ištremtas. Ką nors žinančių apie jų likimus ieško LSS vado pavaduotojas S.JGNATAVIIČIUS, LSS Centro valdyba, Laivavės al. 34, 3000 Kaunas.

1994m. liepa

IREMINTYS

3

(Tėsinys. Pradžia Nr.13)

Žuvus Radvilai, ŽR vadovauti ėmėsi ltn. Juozokas-Petraitis. Už kovą su tos nakties pasalomis naujasis ŽR vadas Petraitis man padékojo rinktinės akivaizdoje. Mano pareigos ir toliau liko tos pačios.

Petraitis buvo visai skirtingo 'sukirpimo'. Jis buvo išklausęs instruktą vokiečių diversantininkų mokykloje. Tai viena. Antra, jis buvo jaunesnės kartos Lietuvos kariuomenės. Partizanui nepatikėdavo užduočių, kurias įvykdysti šiam trūktų patyrimo, didesnės drąsos. Jis visiškai pritarė mano mintims, kad politinė padėtis neaiški ir partizanavimas gali trukti labai ilgai. Todėl visas moterškos lyties partizanes išslūtinėjo į Kauną arba Vilnių, kur jos, kaip buvo manoma, su daugiau ar mažiau pakeistais dokumentais galės tapti studijas arba dirbtis. Aktyvi partizanė liko tik J. Žiltuvienė-Karlié.

Petraitis taip pat tuoju pakeitė ir su a.a. Radvila sutartą planą, nutardamas aplankytį Šimonių girių partizanų grupes. Pailgėjusios rudens naktys palengvino persikelti į Šimonių girią. Joje radome keletą nelabai didelių partizanų grupių, bet né

Ankstesnės publikacijos papildymas. Amunicijos beveik nebuvu olandiškam ir prancūziškam ginklui. Be to, ją gaudavome ne vi suomet gerai išlaikytą. Todėl kautynėse atsitraukdavo liūdnū dalykų sudrėkės šovinys neišsaudavo. Partizanai turėdavo apginti jo draugas, arba šis patekdavo į nelaisvę. Net ir nusišauti norinčiam ne visada pavykdavo.

Ieškome žemės reformos

Piliečių teisių į išliskusią žemę atstatymas ir žemės reforma-tai skirtinos savoros. Jos dirbtinai maišomas klaurame katile. Kad piliečiams tai būtų aukšta, nepasiekama sfera, stengiamasi šiuos procesus patiekti sudėtingos gražylystės padaže. Vengianti teiki informaciją apie analogius įstatymus, kaimynų šalyse. Tiesa, kartaž mīnimis pastekimai ar nepasiekimai Baltijos kraštose, bet gana abstrakčiai. O būtų labai įdomu žinoti, kaip tas problemas sprendžia latviai ir estai.

Vida, kas iki šiol padaryta įstatymu leidyoje žemės reformos bei žemės grąžinimo teisėtiems savininkams klausimais, tik drumstumas ir taip jau sudrumsto vandens. Argi verta kurti įstatymus, nutarimus ir tuo pat juos keisti, papildyti arba, kitaip sakant, derinti prie bendros netvarkos? Jau kelinti metai vyksta žemės reforma bei su ja susijęs "išliskusio nekilnojamojo turto" grąžinimas. Pagal kokius įstatymus? Praktiškai pagal bendrą išleistų įstatymų foną ir konkretius ministerijos nurodymus, slegiant baimės jausmuo likti be darbo.

Skelbiama, kad įstatymas ar nutarimas įsigalioja nuo jo paskelbimo dienos. O iš tiesų nuo kada? Kad ir garsiausieji Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo nutarimai turėjo įsigaloti jau nuo 1994 06 03. Tuo tarpu agrarinės tarnybos teigia, kad

joms tie nutarimai įsigalios tik tada, kai bus išleisti atitinkami požyminiai aktai ir tiesioginiai ministerijos potvarkiai. O kol kas galioja įstatymai, kurie suprema lex, t.y. Konstitucinio Teismo nutarimų jau negalioja. Žinoma tie nutarimai irgi gana netvirti, juos irgi norint galima visaip interpretuoti. O iš tiesų jie privaletų būti išreikšti griežta juridine kalba, trumpai drūtai, visai nediskutuotini.

Konstitucinio Teismo nutarimas įsigaliojo nuo jo paskelbimo Valstybės žiniose dienos. Tik nėra paaiškinimo, kokių būdu. Norėtusi, kad būtų konstatuota išvardytų straipsnių ir punktų ne tik neatitinkimas prieštaravimas Konstitucijai, bet ir dalykiškas pasiūlymas Seimui. Vyriausybė tučtuojau imtis jų koregavimo. Štai dabar vykdomoji valdžia kad ir teigia suprantanti Konstitucinio Teismo nutarimo esmę, bet dar negali juo vadovautis, nes dar nėra juridinio pagrindo, nėra nurodymų iš "aukščiau".

Konstitucinis Teismas gražiai panagrinėjo negrąžintino "išliskusio nekilnojamojo turto" paėmimo visuomenės reikalams "išpirkimo" savorą. Sakysime, visai logiškai ją paneigė. Tačiau toliau nutarimo tekste vartojaamas "išpirkimo" terminas, ir jau nesibidima jo prievertine esme.

Pilietys, padavęs pareiškimą dėl nuosavybės teisių atstatymo, tampa pretendentu į "išliskusio nekilnojamojo turto". Konstituci-

vienna nepageidavo jungtis į didelį junginį, nors bendradarbiauti ir ryši palaikytī sutiko. Grožėjomi nuostabia Šimonių girią, pasivalkščiojome Pelyšos ir Sventosios upės pakrantėmis. Apylinkėse žemės atrodė nelabai derlingos, tačiau žmonės daug valšingesni ir nuoširdesni negu Vidurio Lietuvos. Pagaliau Petraitis visiškai įsitikino, kad neverta mums keliauti į Rūdninkų girią, nors pradžioje ir buvo planuota.

Tad vėlai rudenį, bet dar nepasnigus, gržome vėl į Pušaloto miškus, dar vadinamus Beduginių miškais.

Prasidėjo žiema. Iš Vilniaus, tarpininkaujant tik Petraičiul ūžnomiems ryšininkams, atvyko kažkokio Lietuvos gelbėjimo komiteto ar Partizanų Centro atstovė, atsiusta užmegztį nuolatinio ryšio ir perduoti kažkokias "Centro" direktyvas. Toji "atstovė" kėlė šloki tokį įtarimą ne tik man, bet ir pačiam Petraičiui. Mūsų stovykloje jis išbuvo gerą savai-

tę, nors tokiai užduociai pakaktū ir dienos dviejų. Sakėsi esanti medikė. Nesupratau, ar gydytoja, ar med. sesuo. Domėjos, kokios ir kiek norėtume gauti tvarslavos, vaistų. Taip pat siekė meilės nuotykiu su Petraičiu, kuris pats į tai atkreipė mano dėmesį.

Petraitis buvo daug atsargesnis už Radvilą, tačiau man atrodi, kad "centro atstove" buvo suteikęs daugiau informacijos, negu buvo būtina. Jau vien uždelsta viešnagė davė jai puikią galimybę nustatyti tikslą mūsų stovyklos vieta, partizanų skaičių ir ginkluotę. Pagaliau jai išvykus atgal į Vilnių (?), mūsų stovyklos vieta nebuvó pakeista, nors atsargumas alškiai to relkalavo. Po poros dienų Petraitis su keliais vyrai išvakaro išvyko į tolaką žygį man nežinomu tikslu. Labai tikėtina, kad tai buvo surasta su ta "centro atstove".

Toje, rodos, Ažagų miško pažinkės vietoje, pro kurį su tais keliais vyrai stovyklon turėjo gržti Petraitis, pasirodo, buvo įrengta stipri saugumo pasala. Per suslaužymą Vladas Juozokas-Petraitis žuvo, ŽR vadu išbuves tik pusę metų. Kaip ir kpt. Radvila, jis žuvo nuo pasalūniškos kulkos, nors ir turėjo didesnę palydą. Ši tragedija įvyko,

nors tokiai užduociai pakaktū ir dienos dviejų. Sakėsi esanti medikė. Nesupratau, ar gydytoja, ar med. sesuo. Domėjos, kokios ir kiek norėtume gauti tvarslavos, vaistų. Taip pat siekė meilės nuotykiu su Petraičiu, kuris pats į tai atkreipė mano dėmesį.

Petraitis buvo daug atsargesnis už Radvilą, tačiau man atrodi, kad "centro atstove" buvo suteikęs daugiau informacijos, negu buvo būtina. Jau vien uždelsta viešnagė davė jai puikią galimybę nustatyti tikslą mūsų stovyklos vieta, partizanų skaičių ir ginkluotę. Pagaliau jai išvykus atgal į Vilnių (?), mūsų stovyklos vieta nebuvó pakeista, nors atsargumas alškiai to relkalavo. Po poros dienų Petraitis su keliais vyrai išvakaro išvyko į tolaką žygį man nežinomu tikslu. Labai tikėtina, kad tai buvo surasta su ta "centro atstove".

Toje, rodos, Ažagų miško pažinkės vietoje, pro kurį su tais keliais vyrai stovyklon turėjo gržti Petraitis, pasirodo, buvo įrengta stipri saugumo pasala. Per suslaužymą Vladas Juozokas-Petraitis žuvo, ŽR vadu išbuves tik pusę metų. Kaip ir kpt. Radvila, jis žuvo nuo pasalūniškos kulkos, nors ir turėjo didesnę palydą. Ši tragedija įvyko,

nors tokiai užduociai pakaktū ir dienos dviejų. Sakėsi esanti medikė. Nesupratau, ar gydytoja, ar med. sesuo. Domėjos, kokios ir kiek norėtume gauti tvarslavos, vaistų. Taip pat siekė meilės nuotykiu su Petraičiu, kuris pats į tai atkreipė mano dėmesį.

Vytautas Vaitiekūnas

Mano atsiminimai apie "Žaliajų rinktinę"

rodos, 1946m. vasario 13-osios ankstų ryta.

Persikėlus į Šimonių girią, Petraitis pagaliau pritarė mano ir kelių štabo narių nuomonėi, kad saugiau ir lengviau (bent jau žiemą) ŽR išsilaikyti susiskaidžius nedidelėmis grupėmis, kurios veiktu joms geriausiai pažiūmose vietovėse, palaikydamos reguliarų ryšį su ŽR vadovybe.

Taigi ir aš su savo "informacine" grupe buvau išvykęs pažiūmoti į man pažiūstamas Šeduvo apylinkes.

1946m. vasario 2d, per Grabnycias, po varginančios naktinės kelonės, dienai apsistojome žame miškelyje prie Antrujų Pakalniškių. Auštant pasiunčiau žvalgybą iš dviejų asmenų (Upokšnį ir Žilvitį) patikrinti stovyklos aplinką. Važgų palaukėje patruliai užtiko slampinėjančią įtartiną žmogelį ir bandė jį sulaukinti. Tačiau šis nepaklusė.

Aktiviai partizanai veikiai, kurių toliau ruočesi išvykdyti gyvi likę ŽR vadai, aš nepritariau. Nepritarė jai ir visas mano mažytis (5 asmenų) informacijos skyrius. Todėl mes, baigiantis 1946m. vasarai, vieningai nutarėme toliau dėl Lietuvos kovoti kaip pasyvūs rezistentai. Gyvenamasi vietas pasirinkome toli nuo partizanavimo vietu. Asmenų dokumentus turėjome visi.

Aptoleimesnį savo likimą papasakosiu kituose, jau kaip pasyvus rezistento atsiminimuose.

tokių varginančių saugumo priemonių. To je norėjo išvengti, nes po nakties žygio buvo labai pavargė. O pasekmės buvo baisios.

Jau po keletos valandų buvome apsupti stiprių saugumo dalių. Žuvo keturi partizanai: Šiška labai drąsus kulkosvaldininkas, Šeškas - pavardės nežinau, Lydis ir Bosas - sūnus ir tėvas Bugailiškiai iš Paežerių kaimo.

Vėliau sužinojome, kad patrulio paleistas žmogelis, išėjęs iš miškelio, paslėpė pirmą pažiūlėjus arklį ir zovada nuojo į Šeduva pranešti saugumui.

Dar Petraičiui gyvam esant, ŽR jau buvo suskirstyta mažesnėmis grupėmis. Jam žuvus, jos taip, mano akimis žūrint, visiškai savarankiškomis. Po 1946m. tų likusių grupių vadai iš naujo organizavosi, jungėsi, dali josi, kūrė savo apygardas. Toje veikloje jau nedalyvavau, nes dėl savo pažiūrų ir sveikatos buvau pasirinkęs pasyviajį rezistenciją.

Aktiviai partizanai veikiai, kurių toliau ruočesi išvykdyti gyvi likę ŽR vadai, aš nepritariau. Nepritarė jai ir visas mano mažytis (5 asmenų) informacijos skyrius. Todėl mes, baigiantis 1946m. vasarai, vieningai nutarėme toliau dėl Lietuvos kovoti kaip pasyvūs rezistentai. Gyvenamasi vietas pasirinkome toli nuo partizanavimo vietu. Asmenų dokumentus turėjome visi.

Aptoleimesnį savo likimą papasakosiu kituose, jau kaip pasyvus rezistento atsiminimuose.

mas va jūs įteisinti dar net iš savininkų neišpirktos žemės 2-3 ha plotus- atitinka ar prieštarauja Konstitucijai? Konstitucinio Teismo nutarime ši problema kulkiai nutylėta. Antra vertus, išpirkimą turto pačiųmenės poreikiams- grindžiamame supratimu, kad kažkas visai neturi žemės, kai yra žmonių, turinčių jos lyg ir per daug. Tokia logika nepasinaudosi. Tada reikėtų lyginti visą pasaulių-verslininkus, bankininkus, liūdnai garsėjančius komersantus. Atsi-

rastų noras gržti prie socializmo (gal išsvysčiusio, gal su žmogišku veidu) ir vėl vadovautis pagrindiniu dėsniu- ekonomika turėtų būti ekonomiška. 2-3 ha plotų funkcija, kaip laikina kaimo žmogaus išgyvenimo priemonė, jau baigiasi. Siautėjantis laisvos rinkos kapitalizmas tiek sužūlėjo, kad net mūsų valdžia visai nepripažinta nei kaimo žmonių, nei jų gaminamų žemės ūkio produktų.

(B.d.)

Andrius RONDOMANSKIS

Paskaičiuokim!

Suvalkietis mėgsta viską skaičiuoti. Sakysim, sielvartauja, kad visuomenėi daug kainavo skausmo paženklinių akmenų pervežimas (birželio mėnesio politinių ir tremtinių akcija). Pagirtina, kad skaičiuoja, tik gaila, kad taip nusipigina. Patariame suskaičiuoti, kiek mums kainuoja nomenklatūrinės piramidės išlaikymas.

Amerikoje- 14 ministerijų, mes turime net 19! O savais biurokratais galėtume aprūpinti pusę Europos. Jų turime net 22 tūkstančius! Ir daugelis jų gauna nuo 500 iki 1895 litų per mėnesį (nežinia už kokius nuopelnus). O kur dar kyšiai! Tad iš kur gali atsirasti lėšų pensijoms padidinti ir indėliams indeksuoti?

Sovietinis patriotizmas

Pačiame Kazlų Rūdos centre yra sovietinių karių ir stribų kapinės. Daug tokiai Lietuvos. Jos vertos pagarbos ir turi būti prižiūrimos.

Tačiau yra viena problema. Kapinėse stovi maždaug 7 m aukščio sovietinio kario, iškėlusio vėliavą, gelžbetoninė skulptūra. Ant pilko pjedestalo-penkiakampė ir užrašas dvieju kalbom: "Garbė didvyriams". Paminklas menkavertis, nudažytas (pasityciojimas?) mūsų vėliavos spalvomis atvirikščia tvarka (vėliava raudona, pats kareivis žalias, pagrindas gelvės). Paminklas, kaip ir kiti panašūs sovietmečio reliktai, turi būti išskeltas. Geriausia būtų (taip buvo siūloma) juos suvežti į vieną vietą, kad besidominčios istorija žmonės galėtų juos pamatyti ir geriau suprasti mūsų praeitį.

Deja, Kazlų Rūdos savivaldybė mano kitaip. Nesenai sužinojome, kad ji, užuot priėmusi sprendimą iškelti paminklą, paskyrė daugiau kaip 6 tūkstančius litų (!) jo restauravimui. Sprendimas buvo priimtas tyliai, visuomenėi ir net mūsų, politinių kalinių ir tremtinių, savivaldybės deputatu J. Mikalonui nežinant. Beje, net sovietmečiu valdžia nerodė tokio jautrumo šiam paminklui, taip nesibaigė lėšomis. Prieškeletą mėnesių savivaldybė atėmė iš mūsų V. Borisevičiaus gatvės pavadinimą, dabar ruošiasi reanimuoti okupantų "pamestinuką". Kiek dar resovietizacijos siurprizų mūsų laukia? Kazlų Rūda Algimantas LELEŠIUS

1994m. liepa

IVYKIAI IVYKIAI

"Didžiosios kovos" apygardos III suvažiavimas

UKMERGĖ. Karaliaus Mindaugo karūnavimo dieną - liepos 6-ąją "Didžiosios kovos" apygardos kovotojai rinkosi į III suvažiavimą Šv. Trejybės bažnyčioje monsinj. A.Svarinskas aukoją šv. Mišias už kritusius kovoje už Tėvynės laisvę.

Suvažiavimas vyko Ukmergės muzikos mokyklos salėje, kurioje susirinko: "Didžiosios kovos" apygardos likę gyvi kovotojai, ryšininkai, remėjai ir svečiai. Tylos minute pagerbėme S.Lozoraičio ir žuvusiu partizanų atminimą, sugiedojome Tautinę giesmę.

Suvažiavimą pradėjo monsinj. A.Svarinskas: "Reikės 25 tūstančių kryžių, kad pārodytume lietuviui, kokia kaina užmokėta už jo laisvę." "Didžiosios kovos" apygardos vadas Benediktas Trakimas paprašė susirinkusiu rašyti prisiminimus, papildyti jais Lietuvos kančią istoriją.

Suvažiavime kalbėjo ryšininkės Ona Lapinskienė, Eronė Kveragienė, S.Abramavičius-istori-

"Didžiosios kovos" apygardos buvę kovotojai

nės medžiagos apie "Didžiosios kovos" apygardą rinkėjas. "Jau žinoma 260 žuvusių pavardės, iš jų dauglau kaip pusės slapyvardžiai".

Suvažiavime dalyvavo Vilniaus, Ukmergės ir Kaišiadorių krašto apsaugos savanoriai ir Lietuvos Seimo nariai: A.Endriukaitis ir J.Listavicius. Jie aptarė dabartinę Lietuvos padėtį.

Danutė ŠILINNIENĖ

Augustinas ŠVENČIONIS

KVĒDARNA. Birželio 14d. Kvēdarnos bažnyčioje buvo aukojamos šv. Mišios už tremtinius. Proginį pamokslą pasakė Telšių kunigų seminarijos klerikas Petras Tverijonas. Po Mišių, plazdant tautinei ir tremtininių vėliavoms, tremtiniai, Kvēdarnos ir Šilalės būrių šauliai ir katalikiška visuomenė pasuko prie paminklo. Žuvusiems už Lietuvą tremtyje ir Tėvynėje 1940-1953m." Čia įvyko minėjimas. Jį vedė kultūros namų direktorė R.Šimkūnienė. Buvęs politinis kalnys, dabar gyvenantis Tauragėje tautodailininkas Pranas Kundrotas priminė okupacijos metus tremtyje ir buvusių kompartijos veikėjų melagingus pranešimus apie tremtį. LPKTS Šilalės skyriaus pirmyninkas K.Balčiūnas kalbėjo apie genocidą ir lietuvių kalbos išsaugojimą, laptevėlių vaikų kančias 50 laipsnių šaltyje. Tėvynės Sąjungos valdybos pirmyninko (G.Vagnorius) pavaduotojas, Šilalės skyriaus pirmyninkas Alfonsas Bartkus kalbėjo apie rajono problemas, Kvēdarnos tremtinilių choras gledojo Lietuvos himną ir tai proga pritaikytas giesmes.

Minėjime dalyvavo Kvēdarnos ir Pajūralio bažnyčių klebonai, Telšių kunigų seminarijos kleriko Petro Tverijono vadovaujami Kvēdarnos vaikai.

Gaila, tokiuose minėjimuose matome tik viena du Kvēdarnos vidurinės mokyklos mokytojus, net direktorių į juos neateina.

Kestutis BALCIŪNAS

GARLIAVA. Liepos 21d. Nijolė Bražėnaitė-Lukšienė, partizanų vado J.Lukšos-Daumanto žmona, dabar gyvenanti JAV, su Antanu Lukša aplankė Garliavos J.Lukšos gimnaziją, apžiūrėjo joje įrengtą muziejų, ekspoziciją, skirtą J.Lukšai. Čia nemaža nuotraukų, eksponatų. Neša vietinių gyventojų, dovanota iš toliau atvykusieji. Tarp eksponatų Daumanto "Partizanų" pirmasis leidimas, vertimas į anglų kalbą, laikraščių iškarpos. Brangus muziejui medinis kryžius, kurį J.Lukšos žuvimo vietoje buvo pastatės jo bendražygis P.Pečiulaitis-Lakštingala. Čia ir lietuviška trispalvė, senos močiutės išsaugota nuo 1938-ųjų.

Liepos 22d. gimnazijoje lankėsi "laisvę fondo studijų savaitės dalyviai.

Regina JASUKAITIENĖ

ILSĒKITĖS RAMYBĖJE

Aleksandras Abišala

1923 - 1994

Liepos 14d. Kauno Panemunės kapinėse palaidotas buvęs politinis kalnys Aleksandras Abišala. 1941m. birželio 21-22d. Aleksandras su dėde Vaclovu Abišala ir grupe Šančių jaunuolių, atplėše rusų kariuomenės ginklų sandėli, apsiginklavę ir vijo iš Kauno sovietų armiją. Grįžus rusams, išitraukė į LLA veiklą. 1946m. rugpjūčio 24d. nuteistas 10-iai metų. Kalėjo Vorkutos lageriuose, dirbo anglių kasyklose. Kartą kasyklą užgriuvo. Po dviejų parų ištrauktas iš griuvėsių, pasijuto esąs visiškai aklas. Į Lietuvą grįžo "aktuotas". Didelėmis profesoriaus Nemeikšos ir artimųjų pastangomis vienai akiai šioks toks regėjimas buvo grąžintas. Vėliau sukūrė šeimą, išaugino sūnų. Žmonos Marijos padedamas, pasiaukojamai dirbo su jaunimu: Šančiuose įkūrė vaikų klubą, ne vieną jaunuolių patraukė į gerą kelią.

Prieklausė aklųj ir silpnaregių draugijai. Paskutiniuoju metu labai sielojo dėl politinių kalinių ir tremtinų skaldymosi.

Liūdi giminės ir artimieji

Juozas Janukevičius

1916-1994

Liepos 15d. mirė buvęs Norilsko politinis kalnys Juozas Janukevičius.

Velionis gimė 1916 08 12 Petrograde, geležinkeliečio šeimoje. Nuo 1918m. su tėvais gyveno Kauno raj. Naujasodyje. Baigęs gimnaziją, studijavo miškininkystę VVU. Suimtas 1945m., studijų nebaigė. Už dalyvavimą rezistencijoje nuteistas 10-iai metų, bausmę atliko Norilsko.

Vedęs likimo draugę panevėžietę Genovaitę Kriauciūnaitę, į Lietuvą grįžo 1958m. Neakivaizdiui būdu baigęs miškų ūkio technikumą, dirbo miškininku. Išaugino sūnų ir dukrą.

Palaidotas Petrašiūnų kapinėse.

Liūdi artimieji

Vytautas Žostautas

1898-1994

Liepos 15d. po ilgos ligos mirė Lietuvos kariuomenės karininkas, politinis kalnys Vytautas Žostautas.

Velionis gimė Odesoje darbininko šeimoje. Ten baigė gimnaziją, o 1929m. VDU teisės fakultetą. Baigęs ir Karo mokyklą. 1945m. karinio tribunolo nuteistas 8-eriems metais Kalėjo Vorkutoje.

1953m. grįžo į Lietuvą, bet dirbtį teisininku jam nebuvovo leista. Baigęs Kauno politechnikos instituto statybos fakultetą, tapo inžinieriumi. Iki pensijos dirbo Kauno pramonės projektavimo institute.

Palaidotas Romainių kapinėse.

Liūdi artimieji

ATSILIEPKITE!

Mokytojas Vladas LABOKAS ar LAIBINIS, kilęs nuo Butrimonių (Alytaus raj.) 1945m. ar 1946m. buvo nukankintas Alytaus saugume. Ką nors dangu žinančių ieško Juozas PETRAŠKA, Vingio 3-12, Alytus, tel. 26688.

UŽJAUČIAME

Buvusiam politiniam kalinui Juožui Janukevičiui mirus, nuoširdžiai už jaučiame jo žmoną, vaikus ir artimuosius. Liūdi "Norilsko vyčiat"

Dėkojame mūsų prenumeratoriams: p. Antanui Girniui (JAV) - 50 USD, p. B. Nemickui (JAV) - 50 USD, p. Romui Giedrai (JAV) - 20 USD.